

Հաստատված է Խ. Արուվյանի անվան հայկական պետական
մանկավարժական համալսարանի գիտական խորհրդի
2018թ. սեպտեմբերի 26-ի թիվ 1 նիստում
գիտական խորհրդի նախագահ

Ռուբեն Միրզախանյան

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԿԱՐԳ

Խաչատուր Արուվյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության և դրա համար ուսանողին հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու, ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու մասին

1. Կարգավորման առարկան

Խաչատուր Արուվյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանում /այսուհետ՝ Համալսարան/ ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին սույն կարգով /այսուհետ՝ Կարգ/ սահմանվում են՝

ա/ Համալսարանի ուսանողի կողմից կամավորության հիման վրա իրականացվող մասնագիտական կամավորական գործունեության ընթացքում նրա և շահառուի միջև ծագող, փոփոխվող և դադարող փոխհարաբերությունները Համալսարանում ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու պայմանները և կարգը,

բ/ կատարված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ուսանողին Համալսարանի հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու, ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու պայմանները և կարգը,

գ/ ճանաչված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ուսանողին տրամադրված հավելյալ կրթական միավորները Համալսարանում ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականին հավելյալ հատկացնելու պայմանները և կարգը:

2. Օգտագործվող հասկացություններ

Սույն Կարգի իմաստով օգտագործվում են հետևյալ հասկացությունները.

Կամավորության սկզբունք՝ ուսանողի կշռադատված և ազատ կամաարտահայտությունն է անհատույց անձամբ մասնակցելու կրթական չափորոշիչներով որոշված՝ իր մասնագիտությանը կամ մասնագիտացմանը վերաբերելի՝ օրենքով չարգելված մասնագիտական կամավորական գործունեությանը հօգուտ շահառուի:

Կամավորական մասնագիտական գործունեություն՝ ուսանողի կշռադատված և ազատ կամաարտահայտության հիման վրա կրթական չափորոշիչներով որոշված իր

մասնագիտությանը կամ մասնագիտացմանը վերաբերելի գործունեությունն հոգուտ շահառուի, որն իրականացվում է անձամբ՝ անհատույց:

Կամավոր՝ կամավորության սկզբունքով մասնագիտական կամավորական գործունեություն իրականացնող ուսանող:

Ուսանող՝ սույն Կարգի շրջանակներում ուսանող հասկացությունը ներառում է Համալսարանի բակալավրական կրթական համակարգում սովորող 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կուրսերի ուսանողներին:

Շահառու՝ կազմակերպություն, որը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իր և ուսանողի փոխադարձ համաձայնությամբ ներգրավում է Համալսարանի կամավորին մասնագիտական կամավորական գործունեությանը: Համալսարանը կարող է իր աշխատանքներում ներգրավել կամավորների:

3. Սկզբունքները և ընդհանուր դրույթները

3.1. Ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության սկզբունքներն են կամավորությունը, թափանցիկությունը, հաշվետվողականությունը:

3.2. Համալսարանը պատասխանատվություն չի կրում Շահառուի առջև կամավորի ստանձնած պարտավորությունների համար:

3.2.1. Եթե Համալսարանի և կամավորի միջև կնքվել է մասնագիտական կամավորական գործունեության պայմանագիր, ապա հարաբերությունները կարգավորվում են պայմանագրի դրույթներին համապատասխան:

3.3. Համալսարանը իրավունք ունի վերահսկելու ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության գործընթացը, առանց միջամտելու Շահառուի աշխատանքներին: Սույն իրավասությունը պայմանավորված է սույն Կարգի համաձայն Համալսարանի կողմից կամավորին համապատասխան հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու պարտավորությամբ:

3.4. Սույն Կարգով նախատեսված՝ մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին նախնական ծանուցում չկատարելու կամ սույն Կարգի պահանջների խախտմամբ արդյունքների մասին չճանուցելու, կամ ֆակուլտետի խորհրդի կողմից մասնագիտական կամավորական գործունեությունը որպես այդպիսին չհաստատվելու դեպքում (կետեր 4 և 5) ուսանողին հավելյալ կրթական միավորներ չեն տրամադրվում:

3.4.1. Սույն կարգի 3.4. կետում նշված՝ նախնական ծանուցմանը վերաբերող սահմանապակումը չի տարածվում 5.5.1. կետով կարգավորվող՝ արտակարգ իրավիճակներում կամավորների կատարած մասնագիտական կամավորական գործունեության վրա և այդ դեպքում նախնական ծանուցում չի պահանջվում:

3.5. Սույն Կարգի պահանջների պահպանմամբ կատարված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ուսանողին Համալսարանի հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու, ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու մասին տեղեկությունները ներառվում են Համալսարանի @aspu.am-ի Google Drive-ի համապատասխան Google Sheet էլեկտրոնային հարթակում:

3.6. Սույն Կարգի 3.5. կետում նշված՝ ուսանողին Համալսարանի հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու մասին տվյալը որպես հավելյալ կրթական միավոր ներառվում է ամփոփիչ ատեստավորման էլեկտրոնային հարթակում:

3.7. Մասնագիտական կամավորական գործունեությունը չի կարող փոխարինվել ուսումնական պրակտիկայով կամ հաշվառվել որպես ուսումնական պրակտիկա, իսկ ուսումնական պրակտիկան չի կարող փոխարինվել մասնագիտական կամավորական գործունեությամբ կամ հաշվառվել որպես մասնագիտական կամավորական գործունեություն:

4. Մասնագիտական կամավորական գործունեությունը ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու պայմանները և կարգը

4.1. Մասնագիտական կամավորական գործունեությունը ենթակա է ամրագրման հաշվառման և ճանաչման Համալսարանում:

4.2. Մասնագիտական կամավորական գործունեությանը մասնակցելու կամ ուսանողին ներգրավելու նախաձեռնությունը կարող է պատկանել կամավորին կամ կամավորի համաձայնությամբ՝ Շահառուին կամ Համալսարանին:

4.3. Համալսարանի ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության ճանաչման, ուսանողին հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու և այդ միավորները ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականին հավելյալ ավելացնելու համար պահանջվում է, որ ուսանողը սահմանված կարգով և ժամկետներում գրավոր նախնական ծանուցմամբ իրազեկի Համալսարանին որպես կամավոր ներգրավվելու մասին: Ուսանողի փոխարեն գրավոր նախնական ծանուցմամբ իրազեկումը կարող է կատարել Շահառուն:

4.4. Գրավոր նախնական ծանուցմամբ իրազեկումը, որպես կանոն, կատարվում է մասնագիտական կամավորական գործունեության ներգրավվելուց առաջ: Առանձին դեպքերում, ելնելով մասնագիտական կամավորական գործունեության բնույթից, կատարման վայրից կամ այլ առանձնահատկություններից ուսանողին /Շահառուին/ թույլատրվում է նախնական իրազեկումը կատարել որպես կամավոր ներգրավվելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

4.4.1. Նախնական ծանուցման մեջ նշվում են՝

- 1) կամավորի անունը, ազգանունը, նրա ցանկությամբ՝ նաև հայրանունը,
- 2) շահառու կազմակերպության անվանումը,
- 3) շահառու կազմակերպության համաձայնությունը ուսանողին որպես կամավոր ներգրավվելու մասին,
- 4) իրականացման ենթակա մասնագիտական կամավորական գործունեության համառոտ նկարագիրը,
- 5) մասնագիտական կամավորական գործունեության նախատեսվող ժամկետը /սկիզբը, ավարտը, մոտավոր ժամաքանակը/,
- 6) ուսանողի կամ շահառուի նախաձեռնությամբ ծանուցման մեջ կարող են ներառվել այլ պայմաններ կամ տեղեկություններ:

4.4.2. Նախնական ծանուցման նմուշ-օրինակը կցվում է որպես Հավելված 1:

4.5. Համալսարանի 2-րդ կուրսերի ուսանողների դեպքում նախնական ծանուցման վրա 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում կատարվում է Համալսարանի համապատասխան ֆակուլտետի ղեկանի, իսկ 3-րդ և 4-րդ կուրսերի ուսանողների դեպքում՝ ղեկանի և ամբիոնի վարիչի մակագրությունը՝ կատարման ենթակա գործունեությունը որպես մասնագիտական կամավորական գործունեություն հետագայում ճանաչելու կամ չճանաչելու մասին:

4.6. Համապատասխան մակագրությամբ ուսանողի կամ շահառուի նախնական ծանուցումը հաշվառվում է Համալսարանի տվյալ ֆակուլտետի ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին Համալսարանի @aspu.am-ի Google Drive-ի համապատասխան Google Sheet էլեկտրոնային մատյանում, որը վարում է ղեկանատը: Էլեկտրոնային մատյանի ձևը կցվում է որպես Հավելված թիվ 2: Էլեկտրոնային մատյանում ամրագրված ուսանողի @aspu.am պաշտոնական էջին տրամադրվում է թույլտվություն տեսնելու մատյանում գրանցված տվյալները:

4.7. Մակագրությունը ուսանողի կողմից կարող է 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում բողոքարկվել Համալսարանի ռեկտորին և ենթակա է քննարկման ռեկտորի որոշված անձի կողմից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

5. Կատարված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ուսանողին Համալսարանի հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու, ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու համար պահանջվում է, որ

5.1. Կատարված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ուսանողին Համալսարանի հավելյալ կրթական միավորներ տրամադրելու, ամրագրելու, հաշվառելու և ճանաչելու համար պահանջվում է, որ Շահառուն գրավոր ծանուցմամբ Համալսարանին իրազեկի ուսանողի կատարած մասնագիտական կամավորական գործունեության արդյունքների մասին (այսուհետ՝ արդյունքների մասին ծանուցում):

5.2. Արդյունքների մասին ծանուցումը Համալսարանին ներկայացվում է մասնագիտական կամավորական գործունեության արդյունքներով՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Առանձին դեպքերում, ելնելով մասնագիտական կամավորական գործունեության բնույթից, կատարման վայրից կամ այլ առանձնահատկություններից արդյունքների մասին ծանուցումը Համալսարանին կարող է կատարվել 10 օրացուցային օրը չզերազանցող ժամկետում:

5.3. Արդյունքների մասին ծանուցման մեջ նշվում են՝

- 1) ծանուցող կազմակերպության անվանումը,
- 2) կամավորի անունը, ազգանունը, նրա ցանկությամբ՝ նաև հայրանունը,
- 3) մասնագիտական կամավորական գործունեության ժամկետը /սկիզբը, ավարտը, ժամաքանակը/,

4) իրականացված մասնագիտական կամավորական գործունեության համառոտ նկարագիրը,

5) շահառուի նախաձեռնությամբ ծանուցման մեջ կարող են ներառվել այլ տեղեկություններ:

5.4. Շահառուի՝ արդյունքների մասին ծանուցման նմուշ-օրինակը կցվում է որպես Հավելված 3:

5.5. Յուրաքանչյուր մեկ ժամի համար հաշվարկվում է հավելյալ 0,025 կրթական միավոր:

Հավելյալ կրթական միավորների հանրագումարը չի կարող գերազանցել 5 միավորը:

Եթե հաշվարկված հավելյալ կրթական միավորների հանրագումարը գերազանցում է 5 միավորը, ապա առավելագույն 5 միավորը գերազանցող կրթական միավորները հաշվի չեն առնվում:

Եթե, օրինակ, կատարված մասնագիտական կամավոր գործունեության համար ճանաչվել է 320 ժամ, ապա 0,025 միավորը բազմապատկվում է 320 ժամի, որը հավասար է 8 միավորի, սակայն ուսանողին տրամադրվում է ոչ թե 8, այլ Համալսարանի հավելյալ կրթական առավելագույն 5 միավորը:

5.5.1. Արտակարգ իրավիճակներում կամավորների կատարած մասնագիտական կամավորական գործունեության մեկ ժամը հաշվարկվում է եռակի, սակայն տրամադրվող հավելյալ միավորը չի կարող գերազանցել 10-ը:

Եթե, օրինակ, արտակարգ իրավիճակներում կատարված մասնագիտական կամավորական գործունեության համար ճանաչվել է 10 ժամ, ապա ուսանողին տրամադրվում և ճանաչվում է Համալսարանի հավելյալ 0,75 կրթական միավոր ($0,025 \times 3 \times 10 = 0,75$):

5.6. Ծանուցումը ստանալուց հետո 2-րդ կուրսերի ուսանողների դեպքում 3 օրվա ընթացքում ծանուցման վրա կատարվում է Համալսարանի համապատասխան ֆակուլտետի դեկանի, իսկ 3-րդ և 4-րդ կուրսերի ուսանողների դեպքում՝ նույն ժամկետում դեկանի և ամբիոնի վարիչի մակագրությունը՝

ա/ իրականացված գործունեությունը որպես մասնագիտական կամավորական գործունեություն ճանաչելու կամ չճանաչելու մասին,

բ/ յուրաքանչյուր մեկ ժամի համար 0,025 կրթական միավոր հաշվակով կամ 5.5.1. կետում նշված հաշվարկով հաշվարկված միավորների ընդհանուր թիվը,

գ/ հաշվարկված կրթական միավորները ուսանողի ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականին որպես հավելյալ միավորներ հատկացնելու մասին:

5.7. Համապատասխան մակագրությամբ Շահառուի ծանուցումը հաշվառվում է Համալսարանի տվյալ ֆակուլտետի ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին մատյանում:

Դեկանի և/կամ ամբիոնի վարիչի մակագրությունը ուսանողի կողմից կարող է 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում բողոքարկվել Համալսարանի ռեկտորին և ենթակա է քննարկման ռեկտորի որոշված անձի կողմից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

5.8. Ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին մատյանում ներառված վերջնական տվյալները ենթակա են քննարկման ֆակուլտետի խորհրդում: Այդ գործունեությունը ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ որպես մասնագիտական

կամավորական գործունեություն ճանաչվելու դեպքում ենթակա են ներառման սույն կարգի 3.5. կետով նախատեսված Համալսարանի @aspu.am-ի Google Drive-ի համապատասխան Google Sheet էլեկտրոնային հարթակում:

5.9. Սույն կարգով նախատեսված փաստաթղթերը ենթակա են պահպանման դեկանատի պաշտոնական @aspu.am էլեկտրոնային էջի Google Drive-ում, ինչպես նաև ուսանողի անձնական գործում:

6. Ուսանողին տրամադրված կրթական միավորները Համալսարանում Ուսանողի ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականին հավելյալ հատկացնելու պայմանները և կարգը

6.1. Սույն Կարգի 5-րդ կետով սահմանված կարգով ուսանողին տրամադրված, ամրագրված, հաշվառված և ճանաչված հավելյալ կրթական միավորների հանրագումարը դեկանի զեկուցագրի հիման վրա ռեկտորի համաձայնությամբ ներառվում է ամփոփիչ ատեստավորման մատյանի ուսանողի հատվածում և գումարվում է ուսանողի ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականին որպես հավելյալ միավոր: Այդ դեպքում ուսանողի ամփոփիչ ատեստավորման հանրագումարային գնահատականը չի կարող գերազանցել 100 միավորը և գերազանցող մասը հաշվի չի առնվում:

Եթե, օրինակ, թեզի պաշտանության և պրակտիկայի հանրագումարային միավորը կազմում է 84 միավոր, որին գումարվում է կատարված կամավորական գործունեության համար ուսանողին տրամադրված և ճանաչված Համալսարանի կրթական հավելյալ 3 միավոր, ապա հանրագումարը կազմում է 87 միավոր:

Եթե, օրինակ, ավարտական աշխատանքի պաշտանության և պրակտիկայի հանրագումարային միավորը կազմում է 97 միավոր, որին գումարվում է կատարված կամավորական գործունեության համար ուսանողին տրամադրված և ճանաչված Համալսարանի կրթական հավելյալ 4,4 միավոր, ապա հանրագումարը կազմում է 100 միավոր, իսկ հավելյալ 1,4 միավորը հաշվի չի առնվում:

7. Եզրափակիչ դրույթներ

7.1. Սույն Կարգը ուժի մեջ է մտնում Համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից ընդունելու օրից:

7.2. Սույն կարգի կատարման նկատմամբ հսկողությունը վերապահել Համալսարանի ուսումնական գործընթացների հարցերով պրոռեկտորին:

Տարբերակ Ա – ուսանողի կողմից նախնական իրազեկում

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական
պետական մանկավարժական համալսարանի
..... Ֆակուլտետի դեկան
.....

Համալսարանի ..... Ֆակուլտետի ..... մասնագիտության
..... կուրսի ուսանող .....-ից

Հարգելի .....

Համալսարանում ուսանողի մասնագիտական կամավորական գործունեության մասին ժամանակավոր կարգի 4-րդ կետի համաձայն տեղեկացնում եմ, որ իմ և ..... կազմակերպության միջև ձեռք է բերվել համաձայնություն այն մասին, որ ես ս.թ. ....-ի ..-ից մինչև .....-ի ..-ը կազմակերպությունում իրականացնեմ հետևյալ մասնագիտական կամավորական գործունեությունը

.....
..... :
.....

Նախատեսվում է, որ այդ գործունեությունը պետք է իրականացվի ընդհանուր առմամբ .....

ժամում:
Խնդրում եմ կատարման ենթակա մասնագիտական կամավորական գործունեությունը սահմանված կարգով ճանաչել որպես այդպիսին:

Համալսարանի .....
Ֆակուլտետի ..... կուրսի ուսանող .....

<<..>> .....- 20.. թ.

Տարբերակ Բ – Շահառուի կողմից նախնական իրազեկում

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական
պետական մանկավարժական համալսարանի
..... Ֆակուլտետի դեկան
.....

Հարգելի .....

..... Կազմակերպության և համալսարանի ..... Ֆակուլտետի ... կուրսի ուսանող ..... միջև ձեռք է բերվել համաձայնություն այն մասին, որ ուսանողը ս.թ. ....-ի ..-ից մինչև .....-ի ..-ը կազմակերպությունում իրականացնի հետևյալ մասնագիտական կամավորական գործունեությունը

.....
..... :
.....

Նախատեսվում է, որ այդ գործունեությունը պետք է իրականացվի ընդհանուր առմամբ .....

ժամում:
Առաջարկում եմ կատարման ենթակա մասնագիտական կամավորական գործունեությունը սահմանված կարգով ճանաչել որպես այդպիսին:

..... Կազմակերպության ղեկավար .....
<<..>> .....- 20.. թ.

Շահառուի կողմից արդյունքների իրազեկում

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական
պետական մանկավարժական համալսարանի
..... Ֆակուլտետի դեկան
.....

Հարգելի .....

Համալսարանի ..... Ֆակուլտետի ... կուրսի ուսանող ..... ս.թ. ....-ի ...-ից
մինչև .....-ի ..-ը ..... կազմակերպությունում իրականացրել է հետևյալ մասնագիտական
կամավորական գործունեությունը

.....
.....
.....:

Այդ գործունեությունը իրականացվել է ընդհանուր առմամբ ..... ժամում:

Կազմակերպության ղեկավար .....
<<.>> .....- 20.. թ.